

Kirkelig fellesråd i Oslo

Dato: 04.12.14
Saksnummer: 44/25/TNF/RW

Sak H 44/14 STRATEGI FOR KIRKELIG FELLESRÅD I OSLO 2015 - 2018

Sak F 25/14 STRATEGI FOR KIRKELIG FELLESRÅD I OSLO 2015 – 2018

Saksordfører: Ingar Seierstad

På kirkemøte i vår ble det vedtatt et visjonsdokument med navn «Mer himmel på jord» Dokumentet er på én side, og trekker frem nøkkelordene bekjennende, åpen, tjenende og misjonerende.

Her er det 4 hovedprioriteringer:

1. Gudstjenestelivet blomstrer
2. Flere søker dåp og trosopplæring
3. Folkekirken engasjerer seg i samfunnet
4. Flere får lyst til å arbeide i kirken

(Se link nederst på siden)

I Oslo bispedømme har det tidligere vært vedtatt ulike strategier og visjoner for menighet, fellesråd og bispedømmeråd. For den jevne kirkebruker vil ulike dokumenter mer fremstå som mer forvirrende enn tydeliggjørende. I en periode hvor en ny kirkeordning skal etableres er det viktigere enn tidligere å stå samlet om de viktige tingene og agere samlet.

Kirkeverger og stiftsdirektør har derfor sett det som viktig å ha de samme prioriteringene i Oslo Bispedømme. Fortsatt vil det være slik at vi gjør noe sammen og noe hver for oss. I det følgende kan man lese Strategi for Oslo bispedømme 2015-2018, slik den ble vedtatt i møtet 10.11.2014

Fellesråd, Bispedømmeråd og menighet har ulike oppgaver, men bør ha samme mål. Derfor vil kirkevergen i Oslo anbefale å vedta den samme strategien som bispedømmerådet, og ikke minst gjøre den til sin egen.

Hovedkomiteen anbefaler Fellesrådet å fatte følgende vedtak i KfiO:

KfiO vedtar vedlagte strategiplan for 2015 -2018

Robert Wright
Kirkeverge

Strategi for Oslo bispedømme 2015-2018

Mer himmel på jord

Kirken i Oslo bispedømme – levende, nær og tilgjengelig –
med Jesus Kristus i sentrum

I PERIODEN 2015-2018 VIL VI AT

1. Flere deltar i gudstjenesten og møter Gud i fellesskapet
2. Flere søker dåp og trosopplæring
3. Folkekirken engasjerer seg i samfunnet
4. Flere får lyst til å arbeide i kirken

DETTE ØNSKER VI Å OPPNÅ VED

1. Troverdige, målrettede og tydelige kommunikasjoner
2. Kvalitet på kirkelige handlinger, aktiviteter, tjenester og relasjoner
3. Å stimulere og øke medlemmenes engasjement, deltakelse og kunnskap

Hovedmål:

Gudstjenesten gir et møte med Gud, fornyer troen, er en kilde til livsutfoldelse, og en støtte i livets ulike faser og overganger.

Flere deltar i gudstjenesten og opplever den som et åpent og inkluderende fellesskap.

Bakgrunn:

Gudstjenesten uttrykker hvem vi er som kirke: et åpent og mangfoldig fellesskap som samles i Jesu navn¹, som lever av Guds nåde og med denne nåden sendes ut i nærmiljø og storsamfunn.

Antall deltakere på gudstjenester på søn- og helligdager har holdt seg forholdvis stabilt de senere årene (256 533 i 2010 og 255 134 i 2013), mens antall nattverdeltakere har hatt en jevn økning (192 851 i 2010 til 216 998 i 2013). Gudstjenestelivet i kirkene i Oslo bispedømme er mangfoldig og variert og inkluderer mennesker på tvers av generasjonene – i ulike aldre, livsfaser og situasjoner.

Mange steder har gudstjenestereformen ført til økt engasjement, involvering og deltakelse. Generelt erfarer vi imidlertid at variasjonene er store mellom soknene, og at reformen så langt ikke har ført til økt generell oppslutning om gudstjenesten. De mange musikalske variasjonsmulighetene ser ut til å bidra til fremmedgjøring og mangel på gjenkjennelse for mange. Samtidig er betydningen av varierte kulturuttrykk i kirkerommet styrket. Samspillet mellom gudstjenestefeiring og livet i lokalmiljøet er noen steder svært godt, mens det andre steder preges av store utfordringer.

Gudstjenestefeiringen i andre kirkesamfunn og i migrantmenigheter utfordrer oss til å tenke helhetlig om all kristen gudstjenestefeiring i bispedømmet og til å samarbeide og hente impulser til egne gudstjenester. Dette kan synliggjøre det felleskirkelige ansvaret for dialog og misjon på tvers av landegrensene. Også kirkens liturgier må gi et møte med Gud og det hellige, og brynes mot nye utfordringer og flere aktører. Oslo bispedømme merker at det blant annet er behov for større fleksibilitet når det gjelder dåp, vigsel og gravferd.

Bispedømmet har et stort antall spesialprester som utfører et viktig arbeid blant ungdommer, studenter, innsatte i fengsel, beboere på sykehjem og pasienter på sykehus. De har gudstjenester og sjelesorg, og bidrar med undervisning og faglige råd. Dette er en viktig del av kirkens totale arbeid.

Delmål:

- a. Medarbeidere dyktiggjøres, slik at de kan bidra til at mennesker får et møte med Gud og det hellige
- b. Gudstjenesten gjenspeiler livet i lokalsamfunnet og i institusjonene
- c. Vigsel og gravferd er tilpasset livsmønsteret i byen og gir gode møter med menneskers livserfaring
- d. Det er god balanse mellom variasjon og gjenkjennelighet i den liturgiske musikken i bispedømmet
- e. Det er godt samspill mellom menighetenes og spesialprestenes arbeid
- f. Gudstjenesten gir rom for varierte kunst- og kulturuttrykk
- g. Gudstjenesten viser samhørighet med og henter inspirasjon fra den verdensvide kirke
- h. Gudstjenestelivet i Døvekirken er fornyet gjennom implementering av gudstjenestereformen²
- i. Samisk gudstjenesteliv er styrket med fast prestatetjeneste³

2. FLERE SØKER DÅP OG TROSOPPLÆRING

Hovedmål:

¹ Jf Matt 18,20

² Døvekirken har utviklet egne kirkepolitiske målsettinger.

³ Jf Strategiplan for samisk kirkeliv 2011

Flere velger å la sine barn døpe. Alle døpte barn i alderen 0-18 år deltar i det helhetlige og systematiske trosopplæringstilbudet. Ungdom over 18 år og voksne har flere steder for utvikling av kristen kunnskap, tro og spiritualitet.

Bakgrunn:

Ved dåpen forenes vi med Jesus Kristus til et nytt liv, og innlemmes i den kristne kirke⁴. Dåp – og oppfølging av dåpen – står helt sentralt i den kristne kirkes liv. Det er derfor alarmerende når dåpsprosenten i Oslo bispedømme viser en jevn nedgang og er den laveste i landet (32,9 prosent i 2012). Dette kan ikke bare forklares med et økende religiøst og kristent mangfold. Nyere tall viser at en stor andel av foreldre som er kirkemedlemmer velger bort dåp (40 prosent i Oslo og 25 prosent i Asker og Bærum). Dette vil kunne få store konsekvenser for tilhørighet og kjennskap til den kristne tro, men det vil også kunne påvirke medlemsutviklingen i kirken og dermed kirken som «folkekirke».

Alle prostiene i Oslo bispedømme er omfattet av trosopplæringsreformen. Innen 2017 skal alle menighetene ha en godkjent lokal plan for trosopplæringsarbeidet fra 0 til 18 år – det inkluderer også en plan for samarbeid mellom menighet og hjem. Antall konfirmanter har vært forholdsvis stabilt på 2000-tallet, selv om prosentandelen har gått ned. Konfirmanttiden er en sentral del av det totale trosopplæringstilbudet – også som inngang til årene som unge voksne. Ungdom står overfor store utfordringer i overgangen til voksenlivet. Det er viktig med et variert og relevant kirkelig nærvær i denne tiden.

Erfaring viser at kunnskap om kristen tro er synkende i den voksne befolkningen – også blant medlemmer av Den norske kirke, samtidig som økt tros- og livssynsmangfold utfordrer eget ståsted. Derfor må kirken legge til rette for ulike former for formidling av kunnskap om kristen tro og praksis for voksne.

Delmål:

- a. Flere medlemmer av Den norske kirke velger å la sine barn døpe
- b. Tilbud om dåp er lett tilgjengelig og godt kommunisert
- c. Dåpshandlingen gir et godt møte mellom dåpsfamiliene og kirkens budskap
- d. Alle menigheter har en godkjent trosopplæringsplan og får bistand til oppfølging og evaluering av denne
- e. Konfirmasjonstiden gir næring til tro og liv
- f. Konfirmerte 18-åringer har kjennskap til og kunnskap om det sentrale i kristen tro og praksis
- g. Unge voksne 18 – 30 år har et relevant og nærværende tilbud fra kirken
- h. Voksne har steder for samtale, fordypning, dialog og undervisning om kristen tro og kirkens oppdrag

3. FOLKEKIRKEN ENGASJERER SEG I SAMFUNNET

Hovedmål:

Kirken i Oslo bispedømme er en nærværende, relevant og utfordrende aktør i samfunnet. Kirken engasjerer seg i den offentlige samtalen, og fremmer barmhjertighet, menneskeverd og respekt for skaperverket i nærmiljø og storsamfunn.

Bakgrunn:

Den kristne kirke lever ikke for seg selv, men er kalt til tjeneste i verden og for det samfunnet vi er en del av. Jesus Kristus hadde særlig omsorg for barn, fattige og lidende.

⁴ Jf Den norske kirkes dåpsliturgi

Kirken har et diakonalt ansvar for svake og marginaliserte grupper. Det gjelder barn, unge og voksne som utsettes for overgrep, fattige i våre nærmiljø, folk som tvinges til å leve på gata, og asylsøkere. Lokal og global nød er en del av den virkelighet vi lever i som kirke, og vårt ansvar. Et fornyet samarbeid mellom menigheter/prostier, bispedømmet, institusjoner og organisasjoner vil kunne gi ny kraft til den diakonale tjenesten og satsingen.

Klimautfordringer angår vår kirkes nære virkelighet og ansvarsområde. I Oslo bispedømme er 35 av 61 menigheter (inkl døvemenighetene) «grønne menigheter» (per 30.09.2014).

Misjon er grunnleggende for den kristne menighets identitet lokalt og globalt. I Oslo bispedømme har 47 menigheter formell misjonsavtale, mens 11 menigheter har vennskapsavtale med en menighet utenfor Norge. Per februar 2014 er det registrert 85 kristne migrantmenigheter med ulik kulturell og konfesjonell bakgrunn i bispedømmet. Den norske kirke har et spesielt ansvar for å styrke det felleskirkelige arbeidet.

Ca 41 prosent av medlemmene i tros- og livssynssamfunn utenfor Den norske kirke er i Oslo bispedømme tilknyttet kristne trossamfunn, mens i underkant av 40 prosent er tilknyttet islamske trossamfunn.⁵ Som majoritetskirke har kirken i Oslo bispedømme et særlig ansvar for kontakt og dialog på tvers av kulturelle og religiøse skillelinjer. Kirkelig dialogsenter er et viktig redskap i dette arbeidet.

Barnehage og skole gir kjennskap til og kunnskap om kristendom og andre religioner. Et godt samarbeid mellom barnehage/skole og kirke vil kunne bidra til at barn og unge får et godt grunnlag for religionsdialog og gjensidig respekt som de kan bære med seg gjennom livet.

Kirken som kulturarena er en bærebjelke i posisjonen folkekirken har i samfunnet. Varierte kulturuttrykk åpner, inviterer og gir mange anledning til å nærme seg kristen tro.

Offentlige og sosiale medier er steder for meningsutveksling og informasjonsflyt. I dag er det for en stor del mediene som styrer den offentlige debatten og bestemmer hva som skal settes på dagsorden. På denne måten farges kirkens omdømme av en dagsorden som settes av andre og som for en stor del er utenfor kirkens kontroll. Det er viktig at kirken i Oslo bispedømme har en tydelig stemme i offentligheten. Kirken trenger klare strategier og god kommunikasjons- og gjennomføringsevne for å nå gjennom med informasjon og et tydelig kristent budskap.

Det er nær sammenheng mellom opplevelse av tilhørighet til Den norske kirke og deltakelse i kirkens demokratiske prosesser. Mangel på engasjement er en trussel mot det brede fellesskapet i folkekirken og mot kirkedemokratiet. Oslo bispedømme utfordres til god og tydelig informasjon om valgordningene og betydningen av å stille til valg og delta i valgene.

Delmål:

- a. Lokalt og globalt diakonalt arbeid er styrket gjennom strategisk tilrettelegging og samarbeid med andre diakonale aktører
- b. Kirken i Oslo bispedømme følger opp sitt engasjement for fattige og asylsøkere
- c. Flere menigheter i Oslo bispedømme har vedtatt plan for diakoni
- d. Flere kirker i Oslo bispedømme er åpne på dagtid
- e. Flere menigheter blir «grønne menigheter»

⁵ Ca 14 prosent er medlem av et livssynssamfunn, i underkant av 3 prosent er medlem av buddhistiske trossamfunn, mens ca 2,5 prosent er spredd på øvrige trossamfunn. Tallene er hentet fra notatet «Omorganisering av menighetene i Nordre Aker prosti og Vestre Aker prosti».

- f. Kirken i Oslo bispedømme samarbeider med andre kirkesamfunn og migrantmenigheter og er aktiv i religionsdialog
- g. Flere menigheter engasjerer seg globalt gjennom misjonsprosjekter i SMM-arbeidet⁶ og/eller ved vennskapsavtaler med menigheter utenfor Norge.
- h. Kirken i Oslo bispedømme har etablert relevante kommunikasjonskanaler og er en profesjonell aktør i ulike medier
- i. Det er godt samarbeid mellom menighetene og barnehager, skoler og Den kulturelle skolesekken
- j. Kirken er en viktig kulturarena i samfunnet
- k. Deltakelsen ved kirkevalgene har økt

4. FLERE FÅR LYST TIL Å ARBEIDE I KIRKEN

Hovedmål:

Kirken som arbeidsplass har godt arbeidsmiljø og positivt omdømme. Oslo bispedømme har omstillingsdyktige staber med kompetente medarbeidere av begge kjønn. Flere unge rekrutteres til kirkelig utdanning. Flere kirkemedlemmer engasjeres i frivillig tjeneste og gis god oppfølging.

Bakgrunn:

Et godt arbeidsmiljø og en god personalforvaltning er en viktig forutsetning for at flere skal få lyst til å arbeide i kirken. Kirken i Oslo bispedømme har generelt god tilgang på kvalifiserte medarbeidere. For å holde dette ved like – men også med tanke på kirken i landet for øvrig – er det viktig med et aktivt arbeid for rekruttering til kirkelig utdanning. Videre er det avgjørende at utdanningsinstitusjonene stadig utvikler tilbud og opplegg i nær kontakt med det pulserende kirkelivet. Kirken oppleves av mange som et attraktivt og annerledes arbeidssted, og dette må kommuniseres ut til ungdom og andre. Samtidig er kall og utfordring til tjeneste en sentral dimensjon ved arbeidet i kirken. Dette utfordrer ledere i forkynnelse og i ulike relasjoner – både i menigheter og i kristne organisasjoner. Videre må kirken framstå som en god organisasjon og en ryddig arbeidsplass under kompetent ledelse.

Kirke og menighetsliv er avhengig av frivillig tjeneste og innsats. Mange opplever at frivillig arbeid gir tilhørighet til og ansvar for menighetens liv og fellesskap. Det er viktig at frivillig arbeid tilpasses dagens virkelighet når det gjelder omfang, forpliktelse og varighet, og at frivillige følges opp på en god måte.

Delmål:

- a. Det er godt samarbeid mellom begge arbeidsgiverlinjene på sokne-, prosti- og bispedømmenivå
- b. Kirken i Oslo bispedømme har god ledelse og personalforvaltning
- c. Tilsatte er satt i stand til å møte endringer som følger av virksomhetsoverdragelsen fra Staten
- d. Sykefraværet er fortsatt lavt
- e. Tilsatte i kirken har systematisk tilbud om kompetanseheving, etter- og videreutdanning
- f. Kirken markedsføres som en god arbeidsplass med ulike jobbmuligheter – uavhengig av funksjonsnivå
- g. Kall og utfordring til kirkelig tjeneste står sentralt i menighetenes ungdomsarbeid og i samarbeidet med de kristne ungdomsorganisasjonene
- h. Oslo bispedømme er i kontakt med institusjoner som utdanner til kirkelig tjeneste
- i. Menighetene arbeider systematisk med rekruttering og oppfølging av frivillige medarbeidere

SATSINGSOMRÅDER 2015-2018:

⁶ SMM er Samarbeid mellom Menighet og Misjon

2015:	2016:	2017:	2018:
Dåp	Dåp	Dåp	Dåp
Kirkevalg	Ungdomsår (Voksenundervisning)	Reformasjonsjubileet (Virksomhetsoverdragelse – konsekvenser)	Frivillighet

ETTERORD

Med denne konkrete strategien for Oslo bispedømme de neste fire årene er vi oss bevisste at vi som medarbeidere ikke bare er *hverandres* medarbeidere, men *Guds* medarbeidere. Det begynner med Guds kall og utrustning: i Kristus og ved Den hellige ånd. Det er derfor vårt ønske at denne strategiplanen mottas og følges i bønn til Gud.

VEDLEGG TIL STRATEGI FOR OSLO BISPEDØMME 2015-2018

STATISTIKK OVER KIRKELIGE HANDLINGER I OSLO BISPEDØMME

	2010	2012	2013
Medlemmer i Den norske kirke	468 690	467 613	467 316
Dåpshandlinger	4 317	4 001	3 793
Prosentandel døpte av fødte	35,4	32,9	
Vigslar (Ekteskapsinngåelser med forbønn)	793	803	
Gravferder	4 464	4 357	3 998
Konfirmerte	3 316	3 169	3 019
Konfirmerte i % av medlemmer på 15 år	41,5	39,3	
Deltakere gudstjenester søn- og helligdager	456 533	458 988	455 134
Gjennomsnittlig gudstjenestedeltakelse søn- og helligdager	109	112,3	109,1
Nattverddeltakelse	192 854	192 208	216 998
Gjennomsnittlig nattverddeltakelse	51,8	52,2	55,2

Kilde: Tilstandsrapport for Den norske kirke (KIFO)